

УДК : 341.241.8:339.543.027.2(339.923:061.1EU+477)

Анотація: У статті аналізується вплив підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом на митне співробітництво. Розглянуто питання координації митної політики у двосторонньому співробітництві. Особливу увагу приділено Главі 5 Угоди про асоціацію 2014 р., що регулює основні аспекти становлення митного співробітництва. Приділено увагу запровадженню спеціального органу по координації митних відносин між Сторонами. Розглянуто формальні аспекти запровадження митного режиму та скасування митних зборів в торговельних відносинах між Україною та ЄС.

Ключові слова: Угода про асоціацію 2014 р.; митне співробітництво; сприяння торгівлі в двосторонніх відносинах; торговельне партнерство; митний контроль; двосторонні відносини; митні реформи; митні збори; еквівалентні заходи

CUSTOMS COOPERATION OF UKRAINE WITH THE EUROPEAN UNION: THE IMPACT OF THE ASSOCIATION AGREEMENT

LIASHENKO A. O.

*Master's student,
Academy of Advocacy of Ukraine*

Abstract

This article deals with the impact of the signing of the Association Agreement between Ukraine and the European Union on customs cooperation. It's considered the issue of coordination of customs policy in bilateral cooperation. Particular attention is paid to the Chapter 5 of the Agreement on Association 2014, which governs the main aspects of the establishment of the customs cooperation. Particular attention is paid to the introduction of a special body for the coordination of customs relations between the Parties. It's considered the formal aspects of the introduction of the customs regime and the abolition of customs duties in trade relations between Ukraine and the EU.

Keywords: The Association Agreement 2014; customs cooperation; promotion of trade in bilateral relations; trade partnership; customs control; bilateral relations; customs reform; customs duties and equivalent measures

МИТНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ: ВПЛИВ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ

А. О. ЛЯШЕНКО

*студентка магістратури,
Академія адвокатури України*

✉ зв'язок з автором: через Редакцію

Після довготривалих переговорів між Україною та Європейським Союзом (далі – ЄС) з приводу укладення нової посиленої угоди на заміну Угоди про партнерство та співробітництво, 21 березня 2014 р. було підписано політичну частину Угоди, а 27 червня 2014 р. її економічну частину. 16 вересня 2014 р. Верховна Рада України та Європейський Парламент синхронно ратифікували Угоду про асоціацію між Україною та ЄС. Дана подія є історичною віхою у розбудові двосторонніх відносин між Україною та ЄС, що формально закріплює вибір України на користь європейських цінностей, верховенства права, дотримання основоположних прав та свобод людини [5]. За Угодою про асоціацію 2014 р., Сторони домовляються посилити співробітництво в митній сфері та визнають важливість митних питань та сприяння торгівлі в двосторонніх відносинах.

Ефективне функціонування митної служби будь-якої держави, напряму залежить від її участі в міжнародному митному співробітництві. Під предметом митного права прийнято розуміти двосторонні або багатосторонні відносини щодо співробітництва та взаємодопомоги у боротьбі з митними правопорушеннями [2, 238]. За Угодою про асоціацію 2014 р., Сторони домовляються про зміцнення співробітництва та доцільності застосування митного прототипу ЄС як взірцевого орієнтиру. В рамках двостороннього співробітництва між Україною та ЄС, Сторони створюють Підкомітет з питань митного співробітництва, до функцій якого належать: стежити за належним застосуванням Глави 5 Угоди про асоціацію 2014 р.; надавати рекомендації з питань митного співробітництва; приймати свої внутрішні правила та процедури; приймати рішення щодо заходів стосовно імплементації Глави 5, у тому

ТАМОЖЕННЕ СОТРУДНИЧЕСТВО УКРАЇНИ С ЄВРОПЕЙСКИМ СОЮЗОМ: ВЛИЯНИЕ СОГЛАШЕНИЯ ОБ АССОЦИАЦИИ

ЛЯШЕНКО А. А.

*студентка магистратури,
Академія адвокатури України*

Аннотация: В статье анализируется влияние подписания Соглашения об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом на таможенное сотрудничество. Рассмотрен вопрос координации таможенной политики в двустороннем сотрудничестве. Особое внимание уделено Главе 5 Соглашения об ассоциации 2014 г., которое регулирует основные аспекты становления таможенного сотрудничества. Уделено внимание введению специального органа по координации таможенных отношений между Сторонами. Рассмотрены формальные аспекты введения таможенного режима и отмены таможенных сборов в торговых отношениях между Украиной и ЕС.

Ключевые слова: Соглашение об ассоциации 2014 г.; таможенное сотрудничество; содействие торговли в двусторонних отношениях; торговое партнерство; таможенный контроль; двусторонние отношения; таможенные реформы; таможенные сборы; эквивалентные меры

Open Access

This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

числі обмінюватися інформацією та даними щодо взаємного визнання митного контролю та програм торговельного партнерства між Україною та ЄС. Створення даного Підкомітету надасть можливість підготовки досвідчених фахових спеціалістів із питань митної справи, а діяльність самого Підкомітету сприятиме вдосконаленню системи державного управління в митній сфері [6].

Угода про асоціацію 2014 р. передбачає митне співробітництво між Україною та державами-членами ЄС з питань: обміну інформацією щодо митного законодавства та митних процедур, що є важливим аспектом вдосконалення митної системи України та гармонізації митного законодавства ЄС; розробки спільних механізмів щодо експортних, імпортних та транзитних процедур; Угода передбачає співробітництво в питаннях автоматизації митних та торговельних процедур, перехід до новітніх систем обслуговування та координації митниць; співробітництво в наданні технічної допомоги, зокрема сприяння в проведенні реформ в митних питаннях; обмін практичними навиками в проведенні митних операцій; сприяння координації між прикордонними агенціями з метою полегшення перетину митного кордону; взаємно визнають, якщо це необхідно, уповноважених трейдерів та митні контролю, хоча рамки цього співробітництва, імплементація та практичні заходи, мають бути визначені спеціально створеним Підкомітетом з питань митного співробітництва. Сторони Угоди про асоціацію 2014 р. зосереджують свою увагу на митному співробітництві, погоджуються, що їх відповідне торговельне та митне законодавство мають бути стабільними та всеохоплюючими, зазначають, що положення та митні процедури мають бути пропорційними, відкритими та прозорими, передбачуваними та недискримінаційними, об'єктивними і з обох боків мають застосовуватися уніфіковано та ефективно. Імплементація даних домовленостей з одного боку сприятиме запровадженню ефективних та спрощених митних процедур, скасування ризиків та мінімізації труднощів при веденні зовнішньоекономічної діяльності, що сприятиме імпорту, експорту та транзиту товарів. Проте наразі не варто стверджувати, що дані процеси є новими для України, адже процес спрощення процедур міжнародної торгівлі постійно відбувається. Спрощені та прозорі митні процедури сприятимуть загальному зниженню цін на товари на ринку України чи протидіятиме їх зростанню. Завдяки імплементації даних домовленостей, вимагатиме від України підготовки цілої низки нормативно-правових актів, що поступово наблизить митне законодавство до стандартів ЄС [6].

Угода про асоціацію 2014 р. передбачає двосторонній обмін досвідом між Україною та ЄС стосовно правозастосування на центральному та субцентральному рівнях митною службою.

Розвиток такого співробітництва сприятиме прискоренню процесу автоматизації митних та торговельних процедур [6]. Як і серед держав-членів ЄС, у митних відносинах між Україною та ЄС мають бути заборонені кількісні обмеження на імпорту і експорт енергетичних товарів та всі заходи еквівалентного характеру мають бути заборонені, дана заборона також поширюється на митні збори фіскального характеру [1]. Аналогічне положення міститься в ст.ст. 28–30 Договору про функціонування ЄС 2007 р. [4].

Кожна Сторона Угоди про асоціацію 2014 р. зобов'язується зменшити або скасувати ввізне мито, а після п'ятирічного терміну з моменту набрання чинності цієї Угоди, Сторони можуть провести консультації між собою, за запитом однієї зі сторін, з приводу розгляду питання прискорення та розширення сфери скасування ввізного мита у взаємній торгівлі між ними. Відповідно до цієї Угоди, існуючі мита та заходи еквівалентної дії, що застосовуються на території України, повинні поступово анулюватися протягом перехідного періоду встановленого Угодою про асоціацію 2014 р. Сторони домовилися, що сприятимуть один одному в боротьбі з незаконними діями та шахрайством в митних питаннях, що стосуються експорту, імпорту, транзиту товарів та їх розміщення під будь-яким іншим митним режимом або процедурою, зокрема це стосується заходів заборони, обмеження чи контролю. Зміни торговельного режиму через підписання Україною Угоди про асоціацію 2014 р. полягатимуть насамперед у змінах існуючих ставок імпортного мита шляхом скасування ЄС імпортного мита щодо українських товарів та поступового зменшення Україною імпортного мита щодо товарів ЄС впродовж наступних п'яти років [3].

Унікальність Угоди про асоціацію 2014 р. полягає в тому, що вона не перешкоджає збереженню або встановленню митних союзів, зон вільної торгів-

лі або домовленостям про прикордонну торгівлю, лише за винятком тих випадків, коли вони вступають у конфлікт з торговельними домовленостями передбаченими даною Угодою. Україна та ЄС зобов'язуються обмінюватися інформацією та при необхідності, вступати в консультації з метою вироблення спільних позицій в міжнародних організаціях в митній сфері таких як: СОТ, ВМО, ООН, Конференція ООН з торгівлі та розвитку, Економічна Комісія ООН для Європи.

Варто також зазначити, що завдяки тісному митному співробітництву та подальше створення Поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, Україна отримує право на безмитний доступ на європейські ринки сільськогосподарської продукції та продуктів харчування, сигар та цигарок в межах виділених тарифних квот [2].

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що Угода про асоціацію між Україною та ЄС 2014 р. має ключове значення для регулювання митних відносин та митного співробітництва між Сторонами. В реаліях сучасності, ЄС є рушійною силою інтеграційного об'єднання, який сприяє встановленню тісних торговельних та митних відносин з державами європейського регіону. Завдяки підписанню даної Угоди, Сторони створюють спеціальний орган з врегулювання питань митного співробітництва, який за необхідністю надаватиме рекомендації та прийматиме внутрішні правила та процедури. Завдяки цій Угоді, значно зменшуються ставки мит та мають бути заборонені кількісні обмеження та заходи еквівалентної дії в митних відносинах України з ЄС. Готовність держав-членів ЄС допомагати та співпрацювати з Україною підтверджується значною кількістю держав європейського регіону, які ратифікували Угоду про асоціацію між Україною та ЄС в такий короткий строк.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=246581344&cat_id=223223535
2. Ченцов В. В. Митне право України : навч. посібник / [за ред. В. В. Ченцова]. – К. : Істина, 2007. – 283 с.
3. Остапко Т. О. Оцінка впливу Угоди про асоціацію / Т. О. Остапко, Л. В. Шинкарук // ЗВТ між Україною та ЄС на економіку України : наук. доп. / [за ред. акад. НАН України]. – К. : Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2014. – 101 с.
4. Текст Лісабонського договору 2007 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/archives/lisbon_treaty/index_en.htm
5. Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=246581344&cat_id=223223535
6. Бетлій О. Економічна складова Угоди про асоціацію між Україною та ЄС: наслідки для бізнесу, населення та державного управління / Бетлій О., Риженков М., Кравчук К., Кравчук В., Коссе І., Галько С., Науменко Д., Мовчан В., Бурковський І., Кузнецова Г. – К. : Альфа-ПІК, 2014. – 140 с.